

O'zbekiston Respublikasi
Sog'liqni saqlash vazirining
2025 yil "23" iyundagi
180-sonli buyrug'iga
ilova

**“OIV INFEKSIYALI BEMORLARDA
KRIPTOKOKK INFEKSIYA”SI NOZOLOGIYASI BO‘YICHA TIBBIY
XIZMAT KO‘RSATISH MILLIY KLINIK STANDARTI**

«TASDIQLAYMAN»

Respublika OITSGa qarshi

kurashish markazi direktori

B.N.Igamberdiyev

“ ” _____ 2025__ yil

**“OIV INFEKSIYALI BEMORLARDA
KRIPTOKOKK INFEKSIYA”SI NOZOLOGIYASI BO‘YICHA
TIBBIY XIZMAT KO‘RSATISH MILLIY KLINIK STANDARTI**

MILLIY KLINIK STANDART NOZOLOGIYASINING NOMI (KODI), TASHXISLASH VA DAVOLASHGA JALB ETILADIGAN MUTAXASSISLAR NOMI

XKT-10/11 bo'yicha kodlanishi:	Nozologik nomlanishi:	Nozologiya bo'yicha ambulatoriya sharoitida tashhishlash va davolash uchun jalb etiladigan mutaxassislar		Nozologiya bo'yicha statsionar sharoitda tashhishlash va davolash uchun jalb etiladigan mutaxassislar	
		Asosiy nazorat qiluvchi mutaxassis	Qo'shimcha jalb etiladigan mutaxassislar	Asosiy nazorat qiluvchi mutaxassis	Qo'shimcha jalb etiladigan mutaxassislar
1F27	OIV infeksiyali bemorlarda kriptokokk infeksiyasi			infeksionist	dermatovenerolog
				terapevt	Umumiy amaliyot shifokori
				Nevrolog	Akusher-ginekolog

*standartni to'ldirish jarayonida nozologiya, uning kattalar, xomiladorlar, bolalar va qariyalarda kechuvi hamda nozologiya bo'yicha kasallikni davri xususiyatidan kelib chiqish talab etiladi. Shuningdek, nozologiya ga to'g'ri kelmaydigan jadvallarni to'ldirish tavsiya qilinmaydi. (Misol uchun, jarroxlik amaliyoti nozologiyasida o'tkazilmasa (JARROHLIK AMALIYOTI) jadvali to'ldirilmaydi yoki nozologiyada palliativ davo ko'zda tutilmasa – (PALLIATIV DAVO) jadvali to'ldirilmaydi.

**“OIV INFEKSIYALI BEMORLARDA
KRIPTOKOKK INFEKSIYA”SI NOZOLOGIYA BO‘YICHA REJALI TASHXISLASH, DAVOLASH, REABILITATSIYA va
DISPANSERIZATSIYA TADBIRLARI**

Diagnostik tadbirlar	Tibbiy xizmatlar nomi	Rejali tibbiy yordam ko‘rsatish darajasi va turi bo‘yicha					Xizmat ko‘rsatish yoki tekshiruvni o‘tkazish minimal soni	Davolash muddati
		Ambulator yordam		Statsionar yordam*				
		OSHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Asosiy mutaxassis (shifokor) maslahati	1. Yuqumli kasalliklar shifokor			+	+	+	har kuni	14 kun
	2. Terapevt			+	+	+	har kuni	14 kun
	3. Nevrolog			+	+	+	har kuni	14 kun
Izoh:								
Mutaxassis (shifokor) maslahati (qo‘shimcha)	1. dermatovenerolog			+	+	+	ko‘rsatma bo‘yicha	
	2. umumiy amaliyot shifokori			+	+	+	ko‘rsatma bo‘yicha	
	3. Akusher-ginekolog			+	+	+	ko‘rsatma bo‘yicha	
Izoh: (ko‘rsatmaga muvofiq)								
Asosiy laborator tekshiruvlar	1. Umumiy qon tahlili			+	+	+	Kamida 2-marta	
	2. Qonning bioximiyoviy tekshiruvlari			+	+	+	Kamida 2-marta	
	3. CD4- xujayrasini aniqlash				+	+	Xar 6 oyda SD4> 350 xujayrasi /mkl	
	4. OMS mikroskopik tekshiruvi (sitoskopik)				+	+	ko‘rsatma bo‘yicha	
	5. OMS, balg‘amda, siydik va qonni ekma tekshiruvi					+	+	ko‘rsatma bo‘yicha
Izoh:								
Qo‘shimcha laborator tekshiruvlar	1. OMSni molekulyargenetik usul (PZR)da KrAgga tekshiruvi				+	+	1	

Liposomal amfoteritsin V	3 mg/kg/ t/i fiz.rastvor bilan tomchilab				+	+	Kuniga mahal	1	14 kun davomida So'ngra lyumbal punksiya amaliyoti bajarilsin
+. Flyutsitozin	tabletka 25 mg/kg/			+	+	+	Kuniga mahal	4	Agar OMS steril bo'lsa, davolashni tabletka shakliga o'tkaziladi
yoki amfoteritsin V deoksixolat	7 mg/kg t/i			+	+	+	Kuniga mahal	1	Orqa miya punksiya qilish vaqtidagi orqa miya suyuqligini bosim xolatini o'lchash.
+ flukonazol	400-800 mg kuniga				+	+	Kuniga mahal	1	Qayta OMP yoki orqa miya suyuqligini shuntlash bosh miya ichki bosimini nazorat qilish imkonini beradi. - Flutsitozinning dozalari buyrak funksiyasiga moslashtirilishi kerak. - RQDboshlashni kamida 4 hafta kechiktiriladi
Konsolidatsion davo (8 hafta)									
Flukonazol	400 mg/kun x 1 maxal /ichishga tabletka xolatida				+	+	1maxal birinchi kun		8 hafta. Toki ochiq bosim <20 sm yoki H2O

	(kuchaytirilgan doza 800 mg x								boshlang'ich axamiyati 50% bo'lmaguncha, qayta lyumbal punksiya o'tkaziladi nachalnogo znacheniya
Quvvatlovchi davo									
Flukonazol	200 mg					+	+	kuniga (agar 19 yoshdan kichik bo'lsa kuniga 6 mg/kg)	
Preventiv davo									
Flukonazol	800 mg/kuniga (yoki 12 mg/kg kuniga 19 yoshdan kichiklarga) Ichishga 2 hafta davomida, keyin 400 mg/kuniga (yoki kuniga 6 mg/kgdan 400- 800 mg gacha 19 yoshdan kichiklarga) ichishga 8 hafta davomida va uzluksiz quvvatlovchi davo kuniga flukonazol200 mg dan					+	+	Kuniga 1 maha	Agarda: -Kriptokokk antigeniga qon zardobining taxlili musbat bo'lganda -Simptomsiz kechganda -kriptokokk meningit miya suyuqligini tekshirish bilan inkor etiladi.
Izoh:									
Davolash tadbirlari (qo'shimcha medikamentoz davo)		Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka	
		Ambulator yordam		Statsionar yordam					
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozirovkasi va qo'llanilishi	OSHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari			

Izoh: (ko'rsatmaga muvofiq)								

(REJALI JARROHLIK AMALIYOTI)

Davolash tadbirlari (operativ davo)	Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha				
	Ambulator yordam		Statsionar yordam		
	OSHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari
Jarrohlik amaliyoti/aralashuv/muolaja nomi					
1.					
2.					
...					
Izoh: (bu yerga jarrohlik amaliyoti/aralashuv/muolajani o'tkazish uchun ko'rsatma keltiriladi)					

DAVOLOVCHI OVQATLANISH/PARHEZ)

Ovqatlanish tartibi	Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha				
	Ambulator yordam		Statsionar yordam		
	OSHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari
Parhez stoli va uning davomiyligi					
1. Stol № 15	+	+	+	+	+

“OIV INFEKSIYALI BEMORLARDA KRIPTOKOKK INFEKSIYA”SI NOZOLOGIYA BO'YICHA TEZ VA SHOSHILINCH TIBBIY YORDAM KO'RSATISH HOLATLARDA

Diagnostik tadbirlar	Tibbiy xizmatlar nomi	Tez va shoshilinch tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					Xizmat ko'rsatish yoki tekshiruvni o'tkazish minimal soni	Davolash muddati
		Ambulator yordam		Statsionar yordam*				
		TTYO/ uy sharoitida	OP/ OSHP/ KTMP	Tumanlararo shoshilinch yordam markazi	Viloyat shoshilinch tez tibbiy yordam IIATM filiali	Respublika shoshilinch va tez tibbiy yordam IIAT markazi		
Asosiy mutaxassis	1.							

(shifokor) maslahati	2.							
	...							

Izoh:

Mutaxassis (shifokor) maslahati (qo'shimcha)	1.							
	2.							
	...							

Izoh: (ko'rsatmaga muvofiq)

Asosiy laborator tekshiruvlar	1.							
	2.							
	...							

Izoh:

Qo'shimcha laborator tekshiruvlar	1.							
	2.							
	...							

Izoh: (ko'rsatmaga muvofiq)

Asosiy instrumental tekshiruvlar	1.							
	2.							
	...							

Izoh:

Qo'shimcha instrumental tekshiruvlar	1.							
	2.							
	...							

Izoh: (ko'rsatmaga muvofiq)

***SHOSHILINCH STATSIONAR DAVOGA KO'RSATMA: (bu yerga ambulator davo jarayonida paydo bo'ladigan statsionar davoga ko'rsatmalar yoziladi)**

Diagnostik tadbirlar	Tibbiy xizmatlar nomi	Tez va shoshilinch yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					Xizmat ko'rsatish yoki tekshiruvni o'tkazish minimal soni	Davolash muddati
		Ambulator yordam		Statsionar yordam*				
		TTYO/ uy sharoitida	OP/ OSHP/ KTMP	Tumanlararo shoshilinch yordam markazi	Viloyat shoshilinch tez tibbiy yordam IIATM filiali	Respublika shoshilinch va tez tibbiy yordam IIAT markazi		
Boshqa turdagi	1.							

tekshiruvlar	2.						
	...						

Izoh: (ko'rsatmaga muvofiq)

(MEDIKAMENTOZ DAVO)

Davolash tadbirlari (asosiy medikamentoz davu)		Tez va shoshilinch yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
		Ambulator yordam		Statsionar yordam*				
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozirovkasi va qo'llanilishi	TTYO/ uy sharoitida	OP/ OSHP/ KTMP	Tumanlararo shoshilinch yordam markazi	Viloyat shoshilinch tez tibbiy yordam IIATM filiali	Respublika shoshilinch va tez tibbiy yordam IIAT markazi		
1.								
2.								
...								

Izoh:

Davolash tadbirlari (qo'shimcha medikamentoz davu)		Tez va shoshilinch tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
		Ambulator yordam		Statsionar yordam*				
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozirovkasi va qo'llanilishi	TTYO/ uy sharoitida	OP/ OSHP/ KTMP	Tumanlararo shoshilinch yordam markazi	Viloyat shoshilinch tez tibbiy yordam IIATM filiali	Respublika shoshilinch va tez tibbiy yordam IIAT markazi		
1.	1.							
2.	2.							
...	...							

Izoh: (ko'rsatmaga muvofiq)

(TEZ VA SHOSHILINCH JARROHLIK AMALIYOTI)

Davolash tadbirlari (operativ davu)	Tez va shoshilinch tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha				
	Ambulator yordam		Statsionar yordam*		
Jarrohlik amaliyoti/aralashuv/muolaja nomi	TTYO/ uy sharoitida	OP/ OSHP/ KTMP	Tumanlararo shoshilinch yordam markazi	Viloyat shoshilinch tez tibbiy yordam IIATM filiali	Respublika shoshilinch va tez tibbiy yordam IIAT markazi
1.					

2.					
...					
Izoh: (bu yerga jarrohlik amaliyoti/aralashuv/muolajani o'tkazish uchun ko'rsatma keltiriladi)					

(DAVOLOVCHI OVQATLANISH/PARHEZ)

Ovqatlanish tartibi	Tez va shoshilinch tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha				
	Ambulator yordam		Statsionar yordam*		
	TTYO/ uy sharoitida	OP/ OSHP/ KTMP	Tumanlararo shoshilinch yordam markazi	Viloyat shoshilinch tez tibbiy yordam IIATM filiali	Respublika shoshilinch va tez tibbiy yordam IIAT markazi
1.					
Izoh: (Statsonardan chiqishga ko'rsatma/ rejali shifoxonaga o'tkazishga ko'rsatma to'liq yozilishi kerak)					

DISPANSERIZATSIYA

(SOG'LOM KONTINGENT DISPANSERIZATSIYASI/"D" NAZORATGA OLINGAN BEMOR DISPANSERIZATSIYASI)

Dispanserizatsiya tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	OSHP/ OP	KTMP	Viloyat OITSGa qarshi kurash markazi	Respublika OITSGa qarshi kurash markazi	Tadbirlar minimal soni	Dispanser nazorati muddati
Mutaxassis (shifokor) maslahati	1. Yuqumli kasalliklar shifokori		+	+	+	1	umrbod
	2.						
	...						
Izoh:							
Laborator tekshiruvlar	1. Umumiy qon tahlili	+	+	+	+	1	umrbod
	2. Qonning bioximiyoviy tekshiruvlari	+	+	+	+	1	umrbod
	3. CD4- xujayrasini aniqlash			+	+	Har 3 oyda SD4 >350 kl/mkl	umrbod

						bo'lgunga qadar	
	4.VYU taxlili			+	+	1	umrbod
Izoh:							
Instrumental tekshiruvlar	1. Ko'krak qafasi rentgenografiyasi		+	+	+	1	Yiliga 1 marotaba
Izoh:							

(BIRLAMCHI, IKKILAMCHI VA UCHLAMCHI PROFILAKTIKA/ SKRINING)

Profilaktika tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	OSHP/OP	KTMP	OITSGa qarshi kurash markaz	Tadbirlar minimal soni	Reabilitatsiya muddati
Mutaxassis (shifokor) maslahati	1. yuqumli kasalliklar shifokor		+	+	6 oy	
	2.					
	...					
Izoh:						
Laborator tekshiruvlar	1. SD4 taxlili			+	6 oy	
	2. VYU			+	6 oy	
	...					
Izoh:						
Instrumental tekshiruvlar	1.					
	2.					
	...					
Izoh:						
Profilaktika usullar	1. 1.profilaktika OIV bilan yashovchi shaxslarga KI ga qarshi OITS markazlarida va tuman va shahar poliklinikalaridagi yuqumli kasalliklar xonalarida amalga oshiriladi. Profilaktika ambulatoriya sharoitida OIV bilan			+	Zamburug'ga qarshi davo fonida 6 oydan kam bo'lmagan muddatda CD4 limfotsitlar soni stabil 100 huj/mkl	

	<p>yashovchi shaxslarga flukonazol 200 mg/sut 3 oy davomida berish bilan amalga oshiriladi; Zamburug‘ga qarshi davo fonida 6 oydan kam bo‘lmagan muddatda CD4 limfotsitlar soni stabil 100 huj/mkl yuqori va virus yuklamasi aniqlanmaydigan darajada bo‘lganda.</p> <p>2-profilaktika -maqsad: Kasallik qaytalanishini oldini olish; OIV bilan yashovchi shaxslarga KI ga qarshi flyuknazol bilan 2-profilaktika ham OITS markazlarida va tuman va shahar poliklinikalaridagi yuqumli kasalliklar xonalarida amalga oshiriladi. Profilaktika ambulatoriya sharoitida OIV bilan yashovchi shaxslarga flukanazol amalga oshiriladi; 3-profilaktika -o‘tkazilmaydi;</p>				<p>yuqori va virus yuklamasi aniqlanmaydigan darajada bo‘lganda.</p>	
<p>Izoh: Profilaktik chora-tadbirlar majmui birlamchi va ikkilamchi profilaktikaga imkon qadar ko‘proq yo‘naltirilgan bo‘lishi kerak. Individual profilaktika choralari medikomentoz xususiyatga ega. CD4 soni <100 mkl-1 bo‘lgan OIV bilan kasallangan bemorlar ambulator sharoitida flukonazol qabul qilishlari kerak.</p>						
<p>Davolash tadbirlari (nomedikamentoz davo)</p>						
<p>Profilaktik fito/dori vositalarining (xalqaro patentlanmagan) nomi</p>	<p>Profilaktik fito/dori vositalari dozirovkasi va qo‘llanilishi</p>	<p>OSHP/OP</p>	<p>KTMP</p>		<p>O‘rtacha sutkalik dozirovkasi</p>	<p>Bir kurslik dozirovka</p>
<p>1.</p>						
<p>2.</p>						
<p>...</p>						
<p>Izoh:</p>						

(REABILITATSIYA)

Reabilitatsiya tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	Uy sharoitida	OSHP/OP / KTMP	Statsionar sharoitida	Tadbirlar minimal soni	Reabilitatsiya muddati
Mutaxassis (shifokor) maslahati	OIV bilan yashovchi shaxslarga KI ga qarshi OITS markazlarida va tuman va shahar poliklinikalaridagi yuqumli kasalliklar xonalarida amalga oshiriladi				Reabilitatsiyaning I - bosqichi - yumshoq harakat rejimi boshlanishi - statsionar bo'limda	(2-4 kun)
					Reabilitatsiyaning II- bosqichi - yumshoq mashg'ulot rejimi ambulatoriya. III bosqich - mashg'ulot davri - reabilitatsiya markazi – sanatoriy.	(6-9 kun) (15-20 mashg'ulot va undan ko'p)
Izoh:						
Laborator tekshiruvlar	1. SD-4					
	2.VN					
	...					
Izoh:						
Instrumental tekshiruvlar	1.					
	2.					
	...					
Izoh: Xalqaro faoliyat, nogironlik va salomatlik tasnifiga muvofiq xalqaro shkalalar bo'yicha CD limfotsitlar darajasi 1 mkl uchun 100 hujayradan yuqori.						
*Bu yerga nozologiya bo'yicha bemorlarni uy/poliklinikv/statsionar sharoitida o'tkazilishi kerak bo'lgan reabilitatsiyaga ko'rsatmalar kiritilishi kerak						
Reabilitatsion usullar	Reabilitatsiyaning I - bosqichi - yumshoq harakat rejimi boshlanishi - statsionar bo'limda			+		2-4 kun
	Reabilitatsiyaning II-					6-9 kun

	bosqichi - yumshoq mashg'ulot rejimi ambulatoriya.					
	III bosqich - mashg'ulot davri - reabilitatsiya markazi – sanatoriy.					15-20 kun

Izoh:

Davolash tadbirlari (medikamentoz davo)		Uy sharoitida	OSHP/OP / KTMP	Statsionar sharoitida	O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozirovkasi va qo'llanilishi					
1.						
2.						
...						

Izoh:

(PALLIATIV DAVO)

Palliativ tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	Uy sharoitida	OSHP/OP / KTMP	Statsionar sharoitida	Tadbirlar minimal soni	Reabilitatsiya muddati
Mutaxassis (shifokor) maslahati	1.					
	2.					
	...					

Izoh:

Laborator tekshiruvlar	1.					
	2.					
	...					

Izoh:

Instrumental tekshiruvlar	1.					
	2.					
	...					

Izoh:

***Bu yerga nozologiya bo'yicha bemorlarni uy/poliklinika/statsionar sharoitida o'tkazilishi kerak bo'lgan palliativ davoga ko'rsatmalar kiritilishi kerak**

Palliativ davo usullar	1.					
	2.					
	...					

Izoh:

Davolash tadbirlari (medikamentoz/nomedikamentoz davo)		Uy sharoitida	OSHP/OP / KTMP	Statsionar sharoitida	O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
Dori-vositasi/fito-preparatning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositasi/fito-preparatning dozirovkasi va qo'llanilishi					
1.						
2.						
...						
Izoh:						